

İçerik

- Ne Oldu?
- 2. Makroekonomik Durum
- 3. Bankacılık Sektörü ve Krediler
- 4. Ne Yapmalı?
- 5. Yeşil ve Sürdürülebilir Finansman

Finansmana Erişim ve Yeşil Finansman

20 Aralık 2022

Ne Oldu?

Piyasaların Yönünü Belirleyen Önemli Gelişmeler

Pandemi

Hammadde Fiyat Artışları

Tedarik Zincirinde Kırılma

Rusya-Ukrayna Savaşı

Artan Faizler ve Düşen Risk İştahı, Resesyon Beklentisi

Likidite Bolluğu

Gelişmekte Olan Ülkelerden Gelişmiş Ülkelere Yönelim

Global Piyasalar ve Türkiye Piyasası'ndaki Temel Değişkenler

7.1%
ABD
Enflasyon

4.32% SOFR

10.0%
Almanya
Enflasyon

2.46%
Almanya 10
Yıllık Tahvil
Faizi

2.49%
6 Aylık
Euribor

5.15%
Türkiye 5
Yıllık CDS

8.76%
2047 Vadeli
USD Hazine
Bonosu

5.16%2026 Vadeli
EUR Hazine
Bonosu

9.00%
TCMB
Politika Faizi

10.52%
Türkiye 2
Yıllık Tahvil
Faizi

9.61%
TL REF
Faizi

84.39%

Türkiye

Enflasyon

Makroekonomik Durum

Bankacılık Sektörü ve Krediler

Krediler

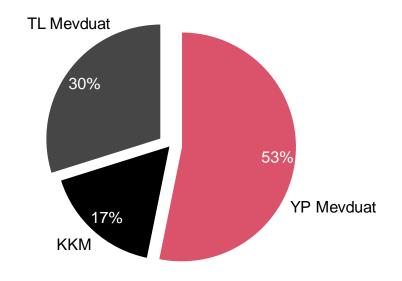
TL 6.8tn
Toplam Kredi
Büyüklüğü

9.5%İkinci Grup
Kredi Oranı

2.5%
Takipteki
Kredi Oranı

Mevduat (Ekim 2022)

血

Son dönemde toplam yapılandırılan kredi kredi tutarı TL ~300 milyar seviyesindedir. Bunun üçte biri FYY kapsamında yapılandırılmıştır **S&P Global**

Fitch

Yatırım Yapılabilir Seviyenin 5 Kademe Altında

Türkiye Kredi Rating'i

Kaynak: BDDK, TBB

Yatırım Yapılabilir Seviyenin 6 Kademe Altında

20 Aralık 2022

Ne Oldu?

Güncel Durum

Yeni Ekonomi Modeli

Mikro Yönetim

Liralaşma Stratejisi

İşletme Sermayesi İhtiyacı

Cari Açığın Azaltılması

Krediye Erişim

Sanayi ve İhracatı Teşvik

Hammadde Maliyet Artışları

Ne Yapmalı?

Uluslararası Finans Kuruluşları, ECA ve ECA Bankaları'ndan Finansman

Likidite

Uygun Kredi Maliyeti

Uzun Vade

"EBRD committed €c.2bn to Turkey in 2021. In challenging times EBRD's focus is on safeguarding economic development gains and creating opportunities for Turkey's green and inclusive economic recovery"

Kaynak: PwC, OECD, Halka Açık Kaynaklar

Finansmana Erişim ve Yeşil Finansman 20 Aralık 2022

Ne Yapmalı?

Türk Bankaları'ndan Finansman

TCMB Yatırım Taahhütlü Avans Kredisi

20 Aralık 2022 PwC

Ne Yapmalı?

Eurobond ve Özel Sektör Tahvili piyasa koşullarına göre bir seçenek olabilmektedir

Kredi Limitlerinin Serbest Kalması

Yeni Yatırımcılar

Kurumsallık

Teminatsız Borçlanma

Yüksek Maliyet

Kısa Vade

Refinansman Riski

Türk Lirası Finansman

Halka arz 2021 yılından beri önemli bir finansman aracı olarak ön plana çıkmıştır

Halka Arz

Hazırlık Süreci

- Şirket içi çalışma grubunun oluşturulması
- Aracı kuruluş seçimi
- Bağımsız denetim çalışması
- Esas Sözleşme Tadili ve Genel Kurul Kararı
- Kasım 2022 itibariyle pay senedi yatırımcı sayısı 3 milyonu geçmiştir.
- Kasım 2022'de gerçekleşen halka arzlara 350,000+ yurt için bireysel yatırımcı katılmıştır.
- BIST 100 sene başından bu yana 150% artış göstermiştir.
- 2022 yılının başından beri halka arz yapan şirket sayısı 32'ye ulaşmıştır.

Likidite Sağlamak

Yurt içi Yurt Dışı Yaygın Tanıtım

Kurumsallaşma

Kredibilite

Globalleşme

Yeşil ve Sürdürülebilir Finansman

Yeşil ve Sürdürülebilir Finansman Piyasası ve Seçenekleri

Çevresel, Sosyal ve Kurumsal Yönetim (ESG), bir yatırımın performansı üzerinde önemli etkileri bulunabilecek çevresel, sosyal ve yönetişimsel uygulamaları ifade eder

Global ESG bağlantılı sürdürülebilir / yeşil tahvil piyasası büyüklüğü \$1.9tn seviyesine ulaşmıştır

Yeşil Kredi (Green Loan)

- Türkiye'de sürdürülebilir finansmanın en yaygın biçimi
- Net çevresel fayda sağlayan yeşil ve sürdürülebilir projeler

Sürdürülebilirlik Bağlantılı Krediler (Sustainability-Linked Loan)

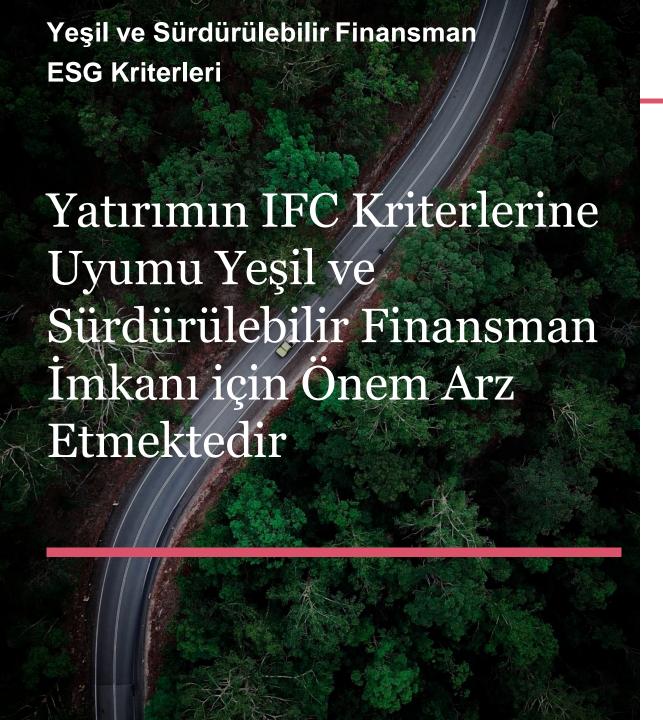
- Faiz marjının sürdürülebilirlik rasyolarına bağlanması
- Faiz marjında iyileşme

Yeşil Tahvil (Green Bond)

- Yeşil proje finansman tahvili
- Vestel Elektronik TL Yeşil Bono (2021), Arçelik Yeşil Eurobond (2021)

Çevresel Etkiler

- Karbon Emisyonu Azaltımı
- Enerji Verimliliği
- Su Verimliliği
- Verimli Atık ve Kirlilik Yönetimi
- Yeşil Binalar ~ LEED Sertifikası
- Çatı Güneş Panelleri
- Yenilenebilir Enerji Tüketimi

Sosyal Etkiler

- Çalışma Koşullarında İyileştirme
- Kadın Çalışan ve Yönetici Sayısının Artırılması
- Yerel Halkın Çıkarlarının Gözetilmesi
- İş Sağlığı ve Güvenliği
- Çalışanlarla İlişkiler

Yönetişim

- Yönetici Ücretleri, Eşit İşe Eşit Maaş
- Rüşvet ve Yolsuzluk
- Yönetim Kurulunun Çeşitliliği ve Yapısı
- Vergi Stratejisi

Yeşil ve Sürdürülebilir Finansman

Uluslararası Çerçeve ve Mevzuatta Getirdiği Yenilikler

Uluslararası Çerçeve

Paris İklim Değişikliği Sözleşmesi (2015)

Birleşmiş Milletler 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (2015)

Avrupa Birliği Yeşil Mutabakatı (2019)

Yeşil Taksonomi (2020)

Mevzuattaki Yenilikler

Sermaye Piyasası Kurumu - Kurumsal Yönetim Tebliği'nde Değişiklikler

Sermaye Piyasası Kurumu - Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Çerçevesi

Sermaye Piyasası Kurumu - Yeşil Borçlanma Aracı, Sürdürülebilir Borçlanma Aracı, Yeşil ve Sürdürülebilir Kira Sertifikası Rehberi

Hazine ve Maliye Bakanlığı – Sürdürülebilir Finansman Çerçeve Dokümanı ve İkincil Taraf Görüşü

Finansmana Erişim ve Yeşil Finansman 20 Aralık 2022

Climate Finance Accelerator Türkiye

Birleşik Krallık İş, Enerji ve Endüstriyel Strateji Departmanı (BEIS) tarafından fonlanan CFA, iklim krizi ile mücadele eden projelerin geliştirilmesini ve finansmana erişmesini kolaylaştırmayı amaçlayan bir destek programıdır.

Karbon emisyonunu düşüren çevreci projeleri teşvik etmek

Şirketlerin sürdürülebilir projeler geliştirmelerini teşvik etmeyi amaçlar

Projeleri yatırımcı için çekici hale getirmek

Finansal, teknik vb. konulardaki desteklerle şirketleri yatırımcıların karşısına çıkmaya hazırlar

Sürdürülebilir projelerin finansmana erişmesini sağlamak

Yatırımcı etkinlikleri ile şirketlerle yatırımcılar arasında bir köprü kurar ve projelerin hayata geçmesine vesile olur

PwC'nin Net Sıfır Taahhüdü

2030 Net Sıfır Taahhüdü Kapsamında Hedeflerimiz

Kapsam 1 ve 2 emisyonlarında, ve iş seyahatlerinden kaynaklanan Kapsam 3 emisyonlarında

50%

net azaltım

Ofislerimizde
enerji
verimliliğinin
arttırılması

Uzaktan ve ofisten çalışma arasında denge kurarak müşterilerimize sunduğumuz hizmet modelini yeniden şekillendirilmesi

Tüm PwC ofislerinde
100%
yenilenebilir
enerji

kaynaklarından üretilen elektrik kullanılması

2030'dan itibaren
faaliyetlerimiz
sonucu oluşan
emisyonlarımızın **karbon dengeleme projeleri**ile ortadan
kaldırılması

Yol haritamız

- PwC olarak iklim değişikliğinin etkilerini hafifletmek ve iklim krizini yönetmek adına Eylül 2020'de, 2030 yılına kadar sera gazı emisyonlarımızı net sıfıra çekeceğimiz taahhüdünde bulunduk.
- Faaliyetlerimizden kaynaklı emisyonların önlenmesi ve azaltılmasını, enerji azaltım stratejimizin başlangıç noktası kabul ediyoruz.
- %100 yenilenebilir elektriğe geçişimizi hızlandırıyor ve etkimizi bugünden hafifletmeye çalışıyoruz. Emisyonlarımızı yüksek kaliteli karbon kredileriyle dengelemeye devam ediyoruz.

2025 yılına kadar tüm
tedarikçilerimizin
en az %50'sinin
bilime dayalı hedefler
koymuş olması

Bize Ulaşın

Mevlüt Akbaş Şirket Ortağı

0532 505 91 85 mevlut.akbas@tr.pwc.com

Deniz Ünsal Kıdemli Müdür

0531 733 54 79 deniz.unsal@tr.pwc.com

